

REFERAT Udvalg for regional udvikling d. 15-05-2024

Mødedato Onsdag d. 15. maj 2024 kl. 09:00

Mødested Museum Ovartaci, Olof Palmes Allé 11, 8200 Aarhus N

Indholdsfortegnelse

Udmøntning af råderum på regional udviklingsområdet.....	3
Prioritering af regionale udviklingsaktiviteter i 2025 #.....	5
Orientering om finansiering af oprensningen af generationsforureningen ved Høfde 42.....	6
Oprensning af forureningen på Cheminovas gamle fabriksgrund.....	8
Omstrukturering af læreruddannelsen i Region Midtjylland.....	10
Udmøntning af uddannelsespuljen 2024.....	12
Emner til regionale interessentmøder om ny kulturpolitik #.....	14
Drøftelse af ansøgninger til kulturudviklingspuljen 2024 – 1. ansøgningsrunde #.....	15
Orientering om mobilitetspulje og elcykelforsøg i landdistrikter #.....	18
Udvalgets årshjul og mødeplan for 2024 #.....	19
Drøftelse af udvalgsmøder i Danske Regioner #.....	20
Nyt fra Midttrafik #.....	21
Gensidig orientering #.....	22
Underskriftsark #.....	23

Punkt 1: Udmøntning af råderum på regional udviklingsområdet

1-22-76-3-19

Resume

Der er opstået et råderum på regional udviklingsområdet på samlet 19,55 mio. kr. som konsekvens af regnskab 2023, udmøntning af pulje til kollektiv trafik samt deludmøntning af pulje til håndtering af pris- og lønudviklingen (P/L-rul).

Der er udarbejdet en bruttopulje på 22,95 mio. kr. samt forslag til udmøntning svarende til rammen på 19,55 mio. kr., som indstilles til godkendelse.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at forslag til udmøntning af råderum på regional udviklingsområdet på 19,55 mio. kr., jf. tabel 1, godkendes.

Sagsfremstilling

Råderum på regional udviklingsområdet

Der har i forbindelse med regnskab 2022 været et merforbrug på 16,4 mio. kr. på regional udviklings ramme. Merforbruget skyldes et økonomisk pres på den kollektive trafik som følge af stigende udgifter til brændstof.

Regionsrådet besluttede den 26. april 2023, at Regional Udvikling over en periode skulle styre mod et udligne merforbruget. Der blev i den forbindelse udarbejdet en afviklingsplan, hvor 10,6 mio. kr. af rammen til kollektiv trafik afvikles i 2023, mens de resterende 5,8 mio. kr. afvikles i 2024. Der er indarbejdet en post på 5,8 mio. kr. på bevillingen "kollektiv trafik" med henblik på gennemførelse af afviklingsplanen.

Det har i forbindelse med regnskab 2023 været muligt at fremrykke afviklingen af de 5,8 mio. kr. gennem et mindreforbrug på bevillingerne "regionale udviklingsaktiviteter" og "planlægnings-, analyse- og udviklingsudgifter". Det betyder, at den afsatte ramme på 5,8 mio. kr. på bevillingen "kollektiv trafik" kan omdisponeres til andre formål.

Der blev i forbindelse med vedtagelsen af Midttrafiks budget afsat en pulje til senere udmøntning i juni 2024 på 16,2 mio. kr. Der er i en særskilt sag om udmøntningen af puljen redegjort for anvendelse af 5,5 mio. kr., mens den resterende del af puljen på 10,8 mio. kr. foreslås udmøntet som del af denne sag.

Der er i Regional Udviklings budget 2024 afsat en pulje på 6,3 mio. kr. til håndtering af pris- og lønudviklingen (P/L-rul). Det vurderes, at puljen kan reduceres med 3 mio. kr., som foreslås omdisponeret til aktiviteter på det regionale udviklingsområde.

Forslag til udmøntning af råderum på regional udviklingsområdet

Der er udarbejdet en bruttopulje på 22,950 mio. kr. samt forslag til udmøntning svarende til rammen på 19,550 mio. kr., jf. nedenstående tabel. De enkelte forslag med angivelse af den potentielle ramme samt det foreslåede beløb til udmøntning fremgår af vedlagte bilag.

Tabel 1. Oversigt over bevilling		Bruttopulje	Forslag til udmøntning
1.000 kr.			
2024 p/l			
Bevillingssændringer ¹			
Kollektiv trafik - konsekvens af regnskabsresultat		-5.800	-5.800
Kollektiv trafik - pulje til senere udmøntning		-10.750	-10.750
Regional Udvikling i øvrigt - pulje til håndtering af P/L-rul		-3.000	-3.000
Regionale Udviklingsaktiviteter:		12.750	9.600
- Omstilling til alternative energiformer (landdistriktspuljen)		800	800
- Anbefalinger fra regionalpolitisk forum om biodiversitetskrise		1.700	1.700
- EUD-strategiens læringsplatform		7.000	5.000
- Anbefalinger fra regionalpolitisk forum om arbejdskraft		600	600
- GrantOne		650	500
- Arts in Health – Biennale 2025		2.000	1.000
Miljø		9.500	9.250
- Aværgen af jordforurening på boligjendomme		4.000	4.000
- Udførsel af ekstra forureningsundersøgelser mhp. vurdering af grundvandsrisiko		3.000	3.000
- Kortlægning af råstofforekomster vha. geofysiske undersøgelser og dybe boringer		1.000	1.000
- Partnerskabsprojektet "Råstof-initiativet"		500	500
- Afvendelse af machine learning og kunstig intelligens på råstof- og jordforureningsområdet		1.000	750
Planlægnings-, analyse- og udviklingsudgifter		700	700
- Biodiversitet		700	700
- pulje til kompensation for OK24			
Bevillingssændringer i alt		3.400	

Beslutning

Punktet udsættes til kommende udvalgsmøde.

Martin Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 2: Prioritering af regionale udviklingsaktiviteter i 2025

1-01-76-5-24

Resume

Der lægges op til en drøftelse af prioritering af regionale udviklingsaktiviteter i 2025, som er nødvendig for at sikre, at der sker en rettidig prioritering af aktiviteter inden for tre områder: anbefalinger fra de regionalpolitiske fora, implementering af EUD- og sprogstrategien samt Biennale 2025.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at prioritering af regionale udviklingsaktiviteter i 2025 drøftes.

Sagsfremstilling

Der lægges op til en drøftelse af prioritering af regionale udviklingsaktiviteter med henblik på at sikre, at der sker en rettidig prioritering af følgende aktiviteter:

- Udmøntning af anbefalinger fra de regionalpolitiske fora
- Implementering af EUD- og sprogstrategien på uddannelsesområdet
- Etablering af Arts in Health – Biennale 2025

Aktiviteterne præsenteres nedenfor.

Udmøntning af anbefalinger fra de regionalpolitiske fora

De regionalpolitiske fora om unge udenfor, arbejdskraft, mobilitet, biodiversitetskrise, reduceret forbrug, fremtidens landdistrikter og anvendelse af arealer vil i 2025 have udarbejdet anbefalinger til løsninger på de vilde problemer. Der forventes igangsat en række initiativer, der realiserer anbefalingerne.

Det foreslås, at der afsættes midler til at understøtte arbejdet i projektpuljen til handleplansaktiviteter inden for indsatsområderne mobilitet, landdistrikter samt klima og grøn omstilling.

De resterende anbefalinger fra de regionalpolitiske fora om unge udenfor og arbejdskraft finansieres af rammen til uddannelsesområdet. Der er tidligere afsat midler til arbejdet med anbefalingerne fra regionalpolitisk forum om biodiversitet.

Implementering af EUD- og sprogstrategien på uddannelsesområdet

Der lægges på uddannelsesområdet op til, at der fra uddannelsespuljen prioriteres midler til arbejdet med realiseringen af anbefalingerne fra de regionalpolitiske fora for arbejdskraft og unge udenfor samt til arbejdet med EUD- og sprogstrategien.

Region Midtjylland er ansvarlig for realiseringen af en række anbefalinger fra de to regionalpolitiske fora, bl.a. ny samarbejdsmodel om efteruddannelse og ny indsats for udsatte unge. Indsatserne etableres i et partnerskab med aktører fra kommuner, uddannelsesinstitutioner, organisationer m.v.

Der forventes ligeledes igangsat en række nye initiativer på sprogområdet med henblik på at realisere den midtjyske sprogstrategi, ligesom den midtjyske EUD-strategi indeholder en række initiativer, der kræver ekstern finansiering. Nye indsatser udvikles og implementeres ligeledes i partnerskaber på tværs af de relevante aktører.

Arts in Health – Biennale (Kultur som sundhedsfremme)

Arts in Health 2025 er et strategisk initiativ, hvor formålet er, at der hvert andet år (deraf navnet Biennale) udvikles 5-10 kunstneriske værker og installationer, som kan skabe sundhedsfremmende resultater for patienter, pårørende og personalet på regionens hospitaler. Biennale skabes i partnerskab med Aarhus Universitet, regionens somatiske og psykiatriske hospitaler og en række udvalgte kulturaktører.

Der vil fremadrettet være behov for medfinansiering til udvikling og afvikling af værkerne i Biennale. Medfinansieringen er desuden en forudsætning for, at der kan søges midler fra private fonde.

Finansieringen af etablering af initiativet behandles i en særskilt sag på denne dagsorden.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling drøftede prioritering af regionale udviklingsaktiviteter i 2025.

Martin Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 3: Orientering om finansiering af oprensningen af generationsforureningen ved Høfde 42

1-51-71-46-24

Resume

Regionsrådet besluttede den 20. marts 2024 at indgå kontrakt med Arkil A/S om oprensningen af Høfde 42, under forudsætning af at den nødvendige finansiering tilvejebringes. Der er med deludmøntningen af Grøn Fond tilvejebragt det nødvendige økonomiske grundlag for oprensningen af Høfde 42. Kontrakten med Arkil A/S kan dermed indgås. Der gives en orientering om den samlede finansiering af oprensningen af Høfde 42.

Indstilling Direktionen indstiller,

at orienteringen om finansiering af oprensningen af Høfde 42 og kontraktindgåelse med Arkil A/S tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Det nødvendige økonomisk grundlag for oprensningen af Høfde 42 er med deludmøntningen af Grøn Fond (også tidligere benævnt som det grønne råderum) tilvejebragt, og kontrakten med Arkil A/S kan dermed indgås.

Formålet med oprensningen af Høfde 42 er, at der fjernes forurening i et sådant omfang, at en restforurening ikke udgør en risiko for mennesker og miljø.

Finansiering af oprensningen af Høfde 42

Budgetbehovet for oprensningen af Høfde 42 er 728 mio. kr.

Folketinget afsatte 630 mio. kr. på finanslov 2021 til håndtering af generationsforureninger i Danmark, hvoraf 225 mio. kr. er afsat til Høfde 42, jf. Danske Regioners plan for generationsforureninger. Aarhus Universitets Forskningsfond donerede herefter 125 mio. kr. til oprensningen.

Partierne bag Finanslov 2023 besluttede, at merudgifter til Høfde 42-oprensningen kan finansieres af Grøn Fond. Regeringen og aftalepartierne har med deludmøntningen af Grøn Fond nu afsat yderligere 550 mio. kr. til oprensning af generationsforureningerne, og heraf er der prioriteret finansiering af den fordyrelse af oprensningen af depotet ved Høfde 42, der har udestået og været forudsætning for den endelige kontraktindgåelse.

Miljøministeren har bedt Danske Regioner om en plan for prioritering af de samlede midler på 550 mio. kr. Af planen vil det fremgå, at der er midler til den fulde finansiering af oprensning af Høfde 42, som er en forudsætning for, at regionen kan indgå kontrakt med Arkil A/S.

Finansieringen af oprensningen af Høfde 42 er dermed sammensat på følgende måde:

Finansiering af oprensningen af Høfde 42	Mio. kr.
Finanslov 2021	225
Aarhus Universitets Forskningsfond	125
Grøn Fond	378
Total	728

Finansieringen til oprensningen af depotet ved Høfde 42 er dermed tilvejebragt, og regionen indgår derfor i maj 2024 kontrakt med Arkil A/S, så oprensningen kan igangsættes hurtigst muligt. Arkils første skridt efter kontraktindgåelse er indhentning af myndighedstilladelser, hvorefter den fysiske oprensning kan igangsættes. Administrationens vurdering er, at myndighedsprocessen tager 1½-2 år.

Økonomisk risikoafdækning

Der er i udbudsmaterialet indarbejdet sikring af den økonomiske dækning af projektet gennem en række forhold:

- Krav til Arkils økonomiske formåen i forbindelse med prækvalifikation
- Krav om sikkerhedsstillelse på 15 % af entreprisensummen, svarende til ca. 68 mio. kr.
- Indarbejdelse af risikotillæg på 30 % af basisbudgetoverslaget

Administrationen vil desuden gå i dialog med regionens forsikringsleverandør om tegning af forsikring til dækning af uforudsete hændelser, der ikke er omfattet Arkils ansvar i henhold til kontrakten, og som kan påføres regionen.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at orienteringen om finansiering af oprensningen af Høfde 42 og kontraktindgåelse med Arkil A/S tages til efterretning.

Martin Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet besluttede den 20. marts 2024 at indgå kontrakt med Arkil A/S om oprensning af forureningen ved Høfde 42, under forudsætning af at den nødvendige finansiering tilvejebringes.

Punkt 4: Oprensning af forureningen på Cheminovas gamle fabriksgrund

1-51-71-450-22

Resume

Finansiering af indspunsningen af forureningen på Cheminovas gamle fabriksgrund er med deludmøntningen af Grøn Fond tilvejebragt. Indspunsningen af forureningen vil effektivt forhindre spredning af forureningen og er det nødvendige første trin af oprensningen af forureningen.

Overslaget fra regionens bygherrerådgiver viser, at oprensningen af forureningen på Cheminovas gamle fabriksgrund vil koste ca. 4-6 mia. kr. Det vurderes derfor, at der kræves udvikling af nye teknologier og metoder, der kan gøre oprensningen mere økonomisk bæredygtig.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at arbejdet med indspunsningen af forureningen på Cheminovas gamle fabriksgrund igangsættes, og

at der arbejdes på at udvikle metoder til at gøre oprensningen mere økonomisk bæredygtig, under forudsætning af at der tilvejebringes midler til fase 2 i Danske Regioners plan for generationsforureninger.

Sagsfremstilling

Danske Regioner har i februar 2024 skrevet til miljø- og finansministeren og foreslået, at oprensningen på Cheminovas gamle fabriksgrund opdeles i to trin, hvoraf trin 1 omhandler indspunsning af forureningen, mens trin 2 omhandler selve oprensningen af forureningen. Henvendelsen var en del af Danske Regioners indspil til de forestående forhandlinger om Grøn Fond.

Forureningen på den gamle fabriksgrund håndteres i dag af FMC (tidl. Cheminova), som driver afværgen i form af oppumpning af forurenede grundvand. Afværgen er frivillig, og det betyder, at FMC selv kan beslutte at indstille den. Indsatsen samt økonomiske omkostninger af væsentlig størrelse vil som følge heraf overgå til Region Midtjylland. Region Midtjylland har i 2023 indgået en midlertidig samarbejdsaftale med FMC, og der er ingen indikation på, at virksomheden ikke fremadrettet ønsker at drive afværgen på den gamle fabriksgrund.

Indspunsning af forureningen på Cheminovas gamle fabriksgrund

Den nødvendige finansiering til indspunsningen af forureningen på Cheminovas gamle fabriksgrund er med deludmøntningen af Grøn Fond tilvejebragt. Indspunsningen omfatter etablering af en spunsvæg rundt om kemikaliedepotet, svarende til den eksisterende indspunsning ved Høfde 42. Indspunsningen estimeres at koste ca. 100 mio. kr.

Indspunsning vil effektivt sikre omgivelserne mod udstrømning og spredning af forurening mod både Nisum Bredning og Natura 2000-området Knopper Enge. Indspunsning er en forudsætning for en fremtidig oprensning af Cheminovas gamle fabriksgrund, idet det vil være nødvendigt først at adskille de områder, der skal oprenses fra omgivelserne, inden forureningen kan oprenses.

Indspunsningsopgaven skal udbydes i EU-udbud grundet opgavens økonomiske omfang. Udbuddet planlægges udarbejdet i 2024 med forventet kontraktindgåelse i 2025.

Udvikling af metoder til at gøre oprensningen mere økonomisk bæredygtig

Regionens bygherrerådgiver har udarbejdet et bygherreoverslag over omkostningerne til selve oprensningen af Cheminovas gamle fabriksgrund. Overslaget er baseret på den nuværende viden og tilgængelige teknologi.

Overslaget viser, at oprensningsprojektet vil koste mere end 4 mia. kr., hvis der gennemføres en oprensning med de samme metoder, som der anvendes til oprensning af forureningen ved Høfde 42. Baggrunden er dels, at omfanget af jord, der skal renses, kan blive mere end fem gange større end det tilsvarende på Høfde 42, og dels at der skal renses til væsentlig større dybde, hvilket bidrager til yderligere forøgelse af omkostningerne.

Det vurderes derfor ikke økonomisk bæredygtigt at gennemføre oprensningen indenfor rammerne af den nuværende kendte teknologi.

Efter administrationens indstilling vil Region Midtjylland i det videre forløb arbejde for, at teknologiudvikling til oprensning af Cheminovas gamle fabriksgrund bliver gennemført i fase 2 i regionernes opdaterede plan for generationsforureninger. Udvikling af

nye teknologier og metoder i fase 2 skal gøre oprensningen af Cheminovas gamle fabriksgrund mere økonomisk bæredygtig og mulig at gennemføre med en væsentlig besparelse sammenlignet med bygherreoverslaget.

Der er for nuværende ikke afsat statslige midler til fase 2 i Danske Regioners plan for generationsforureninger. Oprensningen må dermed forventes at blive skubbet til efter oprensningen af depotet ved Høfde 42.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at arbejdet med indspunsningen af forureningen på Cheminovas gamle fabriksgrund igangsættes, og

at der arbejdes på at udvikle metoder til at gøre oprensningen mere økonomisk bæredygtig, under forudsætning af at der tilvejebringes midler til fase 2 i Danske Regioners plan for generationsforureninger.

Martin Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet besluttede den 27. september 2023 at arbejde for at opnå en politisk aftale om statslig finansiering til oprensningen af Cheminovas gamle fabriksgrund.

Bilag

Brev fra Danske Regioner

Punkt 5: Omstrukturering af læreruddannelsen i Region Midtjylland

1-10-76-1-23

Resume

VIA University College ønsker at omstrukturere VIA's tre udbud af læreruddannelsen, som vil medføre lukning af udbuddet i Skive og det fysiske udbud i Nr. Nisum. VIA ønsker i stedet at samle læreruddannelsens vestlige udbud i Holstebro.

Regionsrådet skal afgive en udtalelse, inden VIA træffer endelig beslutning om nedlæggelse af uddannelserne, jf. lov om professionshøjskoler. Der er udarbejdet et forslag til udtalelse, hvor regionsrådet tager VIA's ønske om nedlæggelse af uddannelsesudbud i Skive og Nr. Nisum til efterretning, idet det bemærkes, at lukning af uddannelsesudbuddene skal overvejes meget nøje, særligt i områder med få uddannelsesstilbud og hvor en uddannelsesinstitution har stor betydning for lokalsamfundet.

Indstilling Direktionen indstiller,

at forslag til udtalelse om omstrukturering af læreruddannelsen i Region Midtjylland godkendes.

Sagsfremstilling

Bestyrelsen for VIA University College har på sit møde den 4. april 2024 truffet en foreløbig beslutning om at omstrukturere VIA's tre udbud af læreruddannelsen i Holstebro, Skive og Nr. Nisum. Omstruktureringen vil medføre lukning af udbuddet i Skive og det fysiske udbud i Nr. Nisum. VIA ønsker på den baggrund i stedet at samle læreruddannelsens vestlige udbud i Holstebro.

Regionsrådet skal afgive en udtalelse, inden VIA træffer endelig beslutning om nedlæggelse af uddannelserne, jf. lov om professionshøjskoler.

VIA's anmodning om nedlæggelse af læreruddannelsen i Skive og Nr. Nisum

Søgningen til læreruddannelsen i Vestjylland er i de senere år faldet kraftigt. Det gælder særligt i Nr. Nisum, hvor antallet af studerende er faldet fra 91 i 2015 til 10 i 2023, jf. nedenstående tabel.

Optag på læreruddannelsen i Skive, Nr. Nisum, Net-udbud (Nr. Nisum) og Holstebro, antal studerende

	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	Sommer 2023
Holstebro	-	-	-	31	25	31	27	28	35
Nr. Nisum	91	94	73	28	34	14	12	12	10
Net-udbud (Nr. Nisum)	-	-	-	-	-	47	32	33	20
Skive	72	88	102	90	60	42	38	37	33

De to udbud af læreruddannelsen har på baggrund heraf vanskeligt ved at bære læreruddannelsens komplekse opbygning, hvor der kræves et højt antal undervisningsfag. Kvaliteten i tilbuddet er derfor udfordret. Tilsvarende betyder det faldende optag, at de økonomiske forudsætninger for at drive økonomisk bæredygtige udbud er væk. VIA forventer, at underskuddet på ca. 7 mio. kr. i 2024 vil blive fordoblet til ca. 14 mio. i 2028 for læreruddannelserne i Holstebro, Skive og Nr. Nisum.

VIA's forslag om én samlet læreruddannelse i Holstebro

VIA foreslår på den baggrund at nedlægge læreruddannelsen i Skive og Nr. Nisum til én samlet læreruddannelse i Vestjylland, som ser således ud:

- Alle læreruddannelsens aktiviteter i Skive samt den fysiske ordinære- og merituddannelse i Nr. Nisum flyttes til Holstebro

- De fleste undervisningsfag tilbydes på uddannelsen i Holstebro. For nogle undervisningsfag vil det være under den forudsætning, at de gennemføres i faglokaler i Nr. Nisum eller på net-uddannelsen, der fortsat vil være placeret i Nr. Nisum. På net-læreruddannelsen tilbydes en undervisning med kombination af online-undervisning og fremmøde i Nørre Nisum.
- Personaleressourcer deles mellem læreruddannelsen i Holstebro og net-læreruddannelsen og HF i Nr. Nisum (som i dag).
- Net-læreruddannelsen i Nr. Nisum styrkes i forhold til rekruttering. Læreruddannelsen i Silkeborg og Aarhus samt HF i Nr. Nisum fortsætter uændret.

VIA har udarbejdet et notat, som beskriver forslaget og sagen uddybende. Notatet er vedlagt som bilag.

Forslag til udtalelse fra regionsrådet

Administrationen har udarbejdet et forslag til udtalelse, hvor det foreslås, at regionsrådet tager VIA's ønske om nedlæggelse af uddannelserne i Skive og Nr. Nisum til efterretning. Det bemærkes desuden i forslaget, at lukning af uddannelsesuddbuddene skal overvejes meget nøje, særligt i områder hvor der i forvejen udbydes få uddannelser, og hvor en uddannelsesinstitution har stor betydning for lokalsamfundet.

Udtalelsen indgår som grundlag for VIA's bestyrelses endelige beslutning. Bestyrelsen træffer endelig beslutning den 20. juni 2024.

Beslutning

Udvalget drøftede sagen og videresender den til forretningsudvalget med henblik på beslutning om et justeret høringssvar, idet udvalget ønsker sagen suppleret med et notat om: hvad regionen, kommunerne, Green Lab og Klimatorium kan byde ind med i en plan for uddannelsestilbuddet i det nordvestjyske område. Der ønskes desuden en beskrivelse af, hvilken ministeriel godkendelsesprocedure der vil være i forhold til en plan for nye/justerede uddannelser.

Martin Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Anmodning om udtalelse fra regionsrådet Region Midtjylland

Notat om omstrukturering af læreruddannelsen i VIA

Udtalelse fra regionsrådet

Høringssvar fra kommuner, kort opsummeret

Høringssvar fra kommuner om omstrukturering af læreruddannelsen

Punkt 6: Udmøntning af uddannelsespuljen 2024

1-30-76-51-23

Resume

Ansøgningsrunden til Region Midtjyllands uddannelsespulje er afsluttet. Uddannelsespuljens formål er at støtte udviklingsprojekter på regionens ungdomsuddannelser.

Der er modtaget samlet 22 ansøgninger til uddannelsespuljen. Der indstilles 15 ansøgninger til godkendelse, mens syv ansøgninger indstilles til afslag. Det indstilles, at der samlet udmøntes 19,944 mio. kr. i tilskud fra Uddannelsespuljen.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at der fra uddannelsespuljen 2024 bevilges 19,944 mio. kr. til medfinansiering af 15 projekter, jf. tabel 1,

at medfinansieringen til projekterne forudsætter, at projekterne gennemføres som beskrevet i ansøgningen, og at uddannelsesinstitutionerne har en egenfinansiering på minimum 25 %, og

at der gives afslag til syv projekter på samlet 4,020 mio. kr., jf. tabel 2.

Sagsfremstilling

Uddannelsespuljen har til formål at støtte udviklingsprojekter på regionens ungdomsuddannelser. Udviklingsprojekterne kan bl.a. omhandle udvikling af fag, valgfag og efteruddannelse.

Uddannelsespuljen er delt i to puljer: En temapulje og en åben pulje. 80 % af de årlige midler i Uddannelsespuljen udmøntes til temapuljen, mens 20 % udmøntes til den åbne pulje.

Uddannelsespuljen udmøntes i 2024 gennem en ansøgningsrunde med ansøgningsfrist den 22. marts 2024.

Uddannelsespuljens kriterier og temaer

Der er modtaget 22 ansøgninger til uddannelsespuljen i årets ansøgningsrunde, fordelt med fire ansøgninger til temapuljen og 18 ansøgninger til den åbne pulje.

Administrationen har vurderet ansøgningerne på baggrund af følgende politisk vedtagne kriterier:

- Projektets nyhedsværdi
- Om projektet understøtter regionens uddannelsespolitik
- Samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner
- Samarbejde med virksomheder og øvrige organisationer

Temapuljen har i 2024 fokuseret på følgende temaer:

- EuroSkills Herning 2025
- Kompetencer til fremtidens arbejdsmarked

Den åbne pulje støtter mindre projekter uden fastlagte temaer. De indstillede projekter omhandler emnerne:

- Kunstig intelligens (AI)
- Social inklusion
- Grøn omstilling
- Opbygning af profil på ungdomsuddannelse

Indstillingerne til tilsagn og afslag findes i bilagene sammen med beskrivelser af alle projektansøgningerne.

Økonomi

Tabel 1 viser ansøgninger indstillet til bevilling, mens tabel 2 viser ansøgninger indstillet til afslag. Der indstilles i alt 19,944 mio. kr. i tilskud til uddannelsesprojekter fra Uddannelsespuljen. Der er flere af projekterne, der indstilles til et reduceret tilsagn, som det fremgår i tabel 1. Der er tilbageløbsmidler fra tidligere afsluttede uddannelsesprojekter på 2,476 mio. kr., som allokeres til at finansiere udviklingsstøtte til projekter i den åbne pulje.

Tabel 1. Ansøgninger indstillet til tilsagn	
1.000 kr.	2024
<i>Budget</i>	
FGU Østjylland - Den styrkebaserede tilgang	465
FGU Østjylland - Ung til ung ambassadører på FGU Østjylland	164
Herningsholm - EuroSkills 2025*	6.000
HF Nørre Nisum - Grøn omstilling og bæredygtige kulturer*	883
Horsens Gymnasium & HF - Feedback i en AI-tid*	457
Learnmark Horsens - AI - Didaktik, sprog og kompetencer til fremtiden*	5.052
Lemvig Gymnasium - Sejl og studér på Lemvig Gymnasium	599
Mercantec - MYRE Midt*	2.700
Randers Social- og Sundhedsskole - Lær med AI*	492
Randers Social- og Sundhedsskole - Tværfaglig Studieunit	312
Randers Statsskole - Digitalt Grundforløb på STX*	145
Tradium - Viden og læring fra trivselsdata i PSB	600
Uddannelsescenter Holstebro - Power to X i erhvervsuddannelserne	558
Aarhus Business College - Skriftlighed forfra*	1.000
Aarhus Business College - Grønne rollemodeller	517
Budget i alt	19.944
<i>Finansiering</i>	
Uddannelsespulje	17.468
Tilbageløb fra afsluttede projekter	2.476
Finansiering i alt	19.944
Total	0
*Indstilles til reduceret bevilling	

Tabel 2. Ansøgninger indstillet til afslag	
1.000 kr.	2024
<i>Budget</i>	
Asmildkloster Landbrugsskole - Ung og sund	351
Bjerringbro Gymnasium - Styrkelse af elevernes projektledelse og problemløsning	317
Bjerringbro Gymnasium - Tilbage til fremtiden - Analog undervisning 2.0	413
FGU Østjylland - FGU Østjyllands elever i yderområderne	300
Randers HF og VUC - Antropocæn dannelse	1.816
Risskov Gymnasium - Risskov skaber handling via ESG rapport	207
Århus Akademi - Mestring læring og studiekompetencer i matematik	616
I alt	4.020

Der kan læses nærmere om de indkomne ansøgninger samt administrationens vurderinger i vedlagte bilag.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at der fra uddannelsespuljen 2024 bevilges 19,944 mio. kr. til medfinansiering af 15 projekter, jf. tabel 1,

at medfinansieringen til projekterne forudsætter, at projekterne gennemføres som beskrevet i ansøgningen, og at uddannelsesinstitutionerne har en egenfinansiering på minimum 25 %, og

at der gives afslag til syv projekter på samlet 4,020 mio. kr., jf. tabel 2.

Martin Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Oversigt med resuméer og indstillinger - Uddannelsespuljen 2024

Vurderinger - Temapuljen 2024

Vurderinger - Den Åbne Pulje 2024

Punkt 7: Emner til regionale interessentmøder om ny kulturpolitik #

1-30-76-47-23

Resume

Region Midtjyllands kulturpolitik udløber ved udgangen af 2024 og skal derfor revideres. Proces for revideringen af regionens kulturpolitik blev igangsat med en temadrøftelse på udvalgsmødet den 8. februar 2024, hvor tendenser på kulturområdet blev drøftet.

Der lægges med sagen op til en drøftelse af emner, som skal undersøges nærmere på regionale interessentmøder i efteråret 2024. Drøftelsen tager afsæt i oplæg fra Kulturens Analyseinstitut.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at emner til regionale interessentmøder om ny kulturpolitik drøftes.

Sagsfremstilling

Region Midtjyllands kulturpolitik udløber ved udgangen af 2024. Politikken har sat retning for regionens arbejde med kulturudvikling i perioden 2020-2024 og indeholder prioriterede, strategiske indsatsområder samt tværgående udviklingsspor for den regionale kulturindsats.

Region Midtjyllands kulturpolitik skal derfor revideres, så der foreligger en ny kulturpolitik, som gælder fra 2025. Proces for revideringen blev igangsat med en temadrøftelse på udvalgsmødet den 8. februar 2024, hvor tendenser og strategiske grundprincipper blev præsenteret og drøftet.

Kulturens Analyseinstitut skal facilitere processen omkring revideringen af regionens kulturpolitik samt levere videns- og datagrundlag til politikken.

Kulturens Analyseinstitut interviewer i foråret alle udvalgsmedlemmer som led i revidering af strategien.

Emner til regionale interessentmøder om ny kulturpolitik

Kulturens Analyseinstitut vil på mødet præsentere hovedkonklusioner fra den foreløbige proces. Der lægges på mødet op til en drøftelse af de emner, som skal undersøges nærmere i den videre proces. Det sker i samarbejde med udvalgte aktører på regionale interessentmøder i efteråret 2024.

Interessentmøderne skal give input og bidrage til at identificere tematiske indsatsområder i udviklingen af den endelige kulturpolitik. Der lægges op til, at formatet for møderne følger de regionalpolitiske fora med politisk værtskab. Her inviteres en brede kreds af aktører - fra de nødvendige til de usædvanlige - for at få perspektiver på muligheder og udfordringer på kulturområdet.

Beslutning

Punktet udsættes til kommende udvalgsmøde.

Martin Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Foreløbige bruttoliste med emner til revidering af kulturpolitik

Punkt 8: Drøftelse af ansøgninger til kulturudviklingspuljen 2024 – 1. ansøgningsrunde #

1-26-26-23

Resume

Region Midtjylland har den 5. marts 2024 modtaget 38 ansøgninger om tilskud på i alt 19,724 mio. kr. til første ansøgningsrunde af regionens kulturudviklingspulje. Kulturudviklingspuljen er i år opdelt i en spirepulje og en udviklingspulje.

Administrationen har foretaget en kategorisering af de indkomne ansøgninger. Der lægges op til en drøftelse af de 10 ansøgninger, som vurderes i høj eller nogen grad at opfylde kriterierne for tilskud fra kulturudviklingspuljen.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at de 10 ansøgninger, som vurderes i høj og i nogen grad at opfylde kriterierne for tilskud fra kulturudviklingspuljen, drøftes.

Sagsfremstilling

Region Midtjyllands kulturudviklingsmidler skal realisere regionsrådets kulturpolitik 2020-2024. Det sker blandt andet gennem udmøntning af den regionale kulturudviklingspulje.

Puljen udmøntes i 2024 gennem to ansøgningsrunder med ansøgningsfrist den 5. marts og 4. september. Der er modtaget i alt 38 ansøgninger om tilskud på samlet 19,724 mio. kr. til kulturudviklingspuljen første ansøgningsrunde. Den økonomiske ramme for første ansøgningsrunde er 5,507 mio. kr.

Krav og kriterier for tilskud

Administrationen har vurderet de indkomne ansøgninger i forhold til regionens kulturpolitik og indsatsområder samt nedenstående kriterier for tilskud.

- Potentiale og effekt
- Partnerskaber og organisering
- Økonomi og levedygtighed
- Viden, evaluering og forankring

De generelle krav til ansøgningerne er, at ansøger maksimalt kan opnå et tilskud på 75 % af det samlede budget, og at der skal være et partnerskab, som består af minimum to kulturaktører på tværs af to kommuner i regionen.

Kulturudviklingspuljens første ansøgningsrunde

Dette er den første ansøgningsrunde siden revideringen af kulturudviklingspuljens kriterier i 2023, hvor puljen blandt andet blev delt i to puljer: en udviklingspulje og en spirepulje, som støtter mindre pilotprojekter.

Region Midtjylland har modtaget 22 ansøgninger til spirepuljen af 1-2 års varighed, hvilket betyder, at ansøgerne har taget godt imod den nyere og lettere adgang til puljens midler. Der undersøges imidlertid, om ansøgningsskemaet til puljen kan optimeres i forbindelse med udviklingen af regionens nye ansøgningsportal i foråret 2024.

Region Midtjylland har modtaget 16 ansøgninger til kulturudviklingspuljen, som har skærpede krav til videndeling, evaluering og forankring. Der udvikles et videndelingsarrangement for støttede projekter med fokus på forankring i regi af Midtjysk Kulturakademi medio 2024.

Ni af ansøgningerne falder inden for indsatsområdet kultur som sundhedsfremme, som er gået fra at være en selvstændig pulje til at være underlagt kulturudviklingspuljens krav og kriterier. Fire ud af de ni ansøgninger enten ønsker eller har etableret et samarbejde med et af regionens hospitaler. Der planlægges et dialogmøde målrettet kultur som sundhedsfremme inden næste ansøgningsfrist i september med henblik på at imødekomme behov for øget rådgivning og vejledning af potentielle ansøgere.

Administrationens kategorisering af ansøgninger

Administrationen har opdelt de indkomne ansøgninger i tre grupper:

- Ansøgninger, der i høj grad opfylder kriterierne for tilskud. Administrationen vurderer, at otte ansøgninger i høj grad opfylder kriterierne for tilskud. De ansøgte beløb i denne gruppe udgør samlet 5,472 mio. kr.
- Ansøgninger, der i nogen grad opfylder kriterierne for tilskud. Administrationen vurderer, at to ansøgninger i nogen grad opfylder kriterierne for tilskud. De ansøgte beløb i denne gruppe udgør samlet 0,760 mio. kr.
- Ansøgninger, der i lav grad eller slet ikke opfylder kriterier for tilskud, da der søges om tilskud til produktion, anlæg og lignende eller grundet f.eks. manglende udviklingsperspektiv og partnerskab. Administrationen vurderer, at 28 ansøgninger i lav grad eller slet ikke opfylder kriterierne for tilskud. Det ansøgte beløb i denne gruppe udgør samlet 13,492 mio. kr.

Der kan læses nærmere om de indkomne ansøgninger og administrationens bemærkninger i vedlagte bilag.

Ansøgninger over 1 mio. kr.

Udvalg for regional udvikling tildeler tilskud til projekter, der har ansøgt om midler på op til 1 mio. kr., mens regionsrådet tildeler tilskud til projekter, der har ansøgt over 1 mio. kr. To projekter (nr. 25 Musikalske Alliancer af Lydenskab og nr. 35 Cinematic Bliss af Plastic Collective) har søgt om tilskud på 1 mio. kr. eller derover. Begge projekter er reduceret i tilskud som følge af en samlet bedømmelse og prioritering af midlerne i ansøgningsrunden.

Projekt nr. 25 Musikalske Alliancer reduceres i tilskud til 1,2 mio. kr., og projektet behandles derfor i regionsrådet, såfremt udvalget indstiller dette.

Ansøgninger, der meddeles afslag, tilbydes rådgivning og sparring forud for næste ansøgningsrunde.

Økonomi

Den økonomiske ramme for kulturudviklingspuljens første ansøgningsrunde i 2024 er på i alt 5,507 mio. kr.

Det samlede ansøgte beløb for de 10 ansøgninger, der i høj eller i nogen grad opfylder kriterierne for tilskud, er 6,232 mio. kr. To ansøgninger indstilles til et reduceret tilskud, og det samlede beløb til indstilling er derfor 4,798 mio. kr.

Der er restmidler på i alt 1,093 mio. kr. i puljens ramme til første ansøgningsrunde, såfremt de 10 ansøgninger godkendes til tilskud. Disse midler overføres til anden ansøgningsrunde.

Tabel 1. Ansøgninger og finansiering.	
1.000 kr.	2024
Ansøgninger, der i høj grad opfylder kriterierne for tilskud	4.038
9. Mødesteder og netværkskrydsninger	171
11. Nightlife Boost: Co-creating the future nightlife of (Central)Denmark	397
23. Litteratur, identitet og unge	200
25. Musikalske Alliancer *	1.200
26. iCoCaCo - International contemporary Dance Collective 2024-2027	450
31. Kunstmøder i børnehøjde	229
35. Cinematic Bliss *	800
37. Neurokor i Region Midtjylland	591
Ansøgninger, der i nogen grad opfylder kriterierne for tilskud	760
1. Hjemstavn - en rejse i tid, sted og ophav	450
30. TAL (T - Trivsel A - Arbejdsmiljø L - Levende kultur)	310
Refusion af 8 % "kulturmomms"	-384
Ansøgninger i alt	4.414
Finansiering	
Kulturudviklingspuljen 1. runde 2024	-5.507
Finansiering i alt	-5.507
Rest overført til udmøntning i 2. runde	-1.093

Beslutning

Udvalg for regional udvikling drøftede de ti ansøgninger, som vurderes i høj og i nogen grad at opfylde kriterierne for tilskud fra kulturudviklingspuljen, jf. bilag.

Udvalg for regional udvikling vedtog på baggrund af drøftelsen, at der af kulturudviklingspuljen i 2024 bevilges 3,598 mio. kr. til ni projekter, der er vurderet til i høj grad og i nogen grad at opfylde kriterierne for tilskud fra puljen og bevilges mindre end 1 mio. kr. Bevillingerne gives under forudsætning af, at projekterne gennemføres som beskrevet i ansøgningerne, herunder at den øvrige finansiering fremskaffes, jf. tabel 1.

Udvalget indstiller til regionsrådets godkendelse, at ansøgning nr. 25 Musikalske Alliancer, jf. tabel 1 bevilges 1,200 mio. kr. Der fremsendes særskilt dagsordenpunkt om denne ansøgning til videre behandling. Jf. tillægsdagsorden til udvalgs mødet.

Udvalget vedtog desuden, at der gives afslag til 28 ansøgninger, der ikke eller i lav grad opfylder kriterierne for tilskud.

Udvalget godkendte, at de resterende midler i puljen samt eventuelle tilbageløbsmidler udmøntes i en anden ansøgningsrunde af regionens kulturudviklingspulje i 2024.

Martin Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Arne Lægaard deltog ikke i sagens behandling, idet udvalget vurderede, at han var inhabil.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet godkendte den 22. november 2023 anbefalinger til justering af kulturudviklingspuljens udformning fra 2024.

Bilag

Gruppering af ansøgninger med begrundelse og resume

Geografisk fordeling af indstillede projekter

Alle ansøgninger, runde 1 2024

Punkt 9: Orientering om mobilitetspulje og elcykelforsøg i landdistrikter

1-30-76-11-24

Resume

Der igangsættes to initiativer, der skal styrke mobiliteten i landdistrikterne: en pulje til bæredygtige mobilitetsløsninger i landsbyer og et elcykelforsøg med henblik på at etablere cykeldeleordninger i landsbyer. Initiativerne finansieres inden for de eksisterende rammer til landdistriktsudvikling og mobilitet i projektpulje til handleplansaktiviteter.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at orienteringen om mobilitetspulje og elcykelforsøg i landdistrikter tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Udvalg for regional udvikling besluttede den 4. oktober 2023 at supplere den regionale landdistriktsindsats med et særskilt fokus på bl.a. mobilitetsområdet.

Der iværksættes nu yderligere to initiativer inden for dette fokus. Afsættet for initiativerne er, at mange borgere i landdistrikterne oplever udfordringer med at komme fra A til B, og at der er behov for at gå nye veje for at sikre mobilitet i landdistrikterne.

Pulje til borgerdrevne mobilitetsløsninger i landsbyer

Der oprettes en pulje til bæredygtige mobilitetsløsninger, hvor landsbyer kan søge op til 100.000 kr. til at afprøve kreative løsninger, der passer til deres mobilitetsbehov. Puljen kan støtte almenyttige mobilitetstiltag som eksempelvis:

- Omforme knudepunkter til samlingssteder for at understøtte samkørsel eller kollektiv trafik
- Afprøve aftaler med dagligvarebutikker om at køre ældre og andre uden bil til indkøb i nabobyen
- Etablere en borgerdrevet bus, der kan køre til fx kulturelle aktiviteter, når den kollektive trafik ikke kører

Eksemplerne er ikke udtømmende. Regionen har i samarbejde med Midttrafik udarbejdet et inspirationskatalog, som ansøgere kan lade sig inspirere af. Der er krav om opbakning fra kommunen og medfinansiering, for at et projekt kan få tilskud.

Elcykelforsøg med henblik på at etablere deleordninger i landsbyer

Der iværksættes et forsøg, hvor landsbyer kan søge om at låne almindelige elcykler og el-ladcykler til en deleordning i landsbyen. Forsøgets formål er at gøre det muligt for borgere i landsbyer at afprøve elcyklen som et alternativ til bilen og som tilbringertrafik det sidste stykke mellem bopæl og den kollektive trafik. Erfaringer fra lignende forsøg i byer er, at lån af elcykler er attraktivt. Der er dog i mindre omfang erfaringer med tilsvarende ordninger i landdistrikterne. Projektet har derfor en nyhedsværdi. Landsbyer, der har brugt elcyklerne meget, vil efter forsøgsperioden få tilbudt at beholde elcyklerne og selv føre deleordningen videre.

Økonomi

Begge initiativer finansieres inden for de eksisterende rammer til landdistriktsudvikling og mobilitet i projektpulje til handleplansaktiviteter under bevillingen "regionale udviklingsaktiviteter". Der søges finansiering fra private fonde til elcykelforsøget for at geare de regionale midler. Resultatet af dette kendes primo juni 2024.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling tog orienteringen om mobilitetspulje og elcykelforsøg i landdistrikter til efterretning.

Martin Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Udvalg for regional udvikling besluttede den 4. oktober 2023 at supplere den regionale landdistriktsindsats med et særskilt fokus på bl.a. mobilitetsområdet.

Punkt 10: Udvalgets årshjul og mødeplan for 2024 #

1-00-27-23

Resume

Udvalget har godkendt forslag til mødeplan for udvalg for regional udviklings ordinære møder i 2024. Der vil som fast punkt på de kommende dagsordener være en opsamling af forslag til emner og forventet årshjul.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at forslag til emner og årshjul drøftes.

Sagsfremstilling

Udvalget vedtog på sit møde den 9. august 2023 mødeplanen for udvalgmøder i 2024.

Der vil løbende blive drøftet ønsker om temadrøftelser, besigtigelser og besøg mm. i 2024.

Udgangspunktet er, at udvalgets møder holdes i Regionshuset Viborg. Efter aftale i udvalget kan møder endvidere holdes i andre regionshuse eller i forbindelse med besøg hos samarbejdspartnere, interessenter eller lignende.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling drøftede forslag til emner og årshjul, som er suppleret med ekstra møde den 30. maj 2024 kl. 15.30-17.30. Der er mulighed for virtuel deltagelse.

Martin Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Årshjul for udvalg for regional udvikling 2024

Punkt 11: Drøftelse af udvalgs møder i Danske Regioner #

1-00-27-23

Resume

Møder i Danske Regioner drøftes.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at møder i Danske Regioner drøftes.

Sagsfremstilling

Udvalget kan drøfte emner fra møderne i Danske Regioners Udvalg for Regional Udvikling og EU samt Udvalg for Miljø og Ressourcer.

Der var senest møde i Udvalg for Miljø og Klima den 18. april 2024. Næste møde holdes den 30. maj 2024.

Der var senest møde i Udvalg for Regional Udvikling og EU den 22. marts 2024. Næste møde holdes den 24. maj 2024.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling drøftede møder i Danske Regioner.

Martin Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 12: Nyt fra Midttrafik #

1-00-27-23

Resume

Arne Lægaard og Morten Flæng er udpeget af regionsrådet til at sidde i Midttrafiks bestyrelse og vil på mødet orientere udvalgsmedlemmerne om aktuelle sager fra bestyrelsesområdet.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at der orienteres om arbejdet i bestyrelsen.

Sagsfremstilling

Til orientering for udvalgets medlemmer kan dagsordenen, bilag og beslutninger fra bestyrelsesmødet i Midttrafik den 29. april 2024 læses via dette link: [Midttrafiks bestyrelse](#)

Næste bestyrelsesmøde er planlagt til den 17. maj 2024.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling blev orienteret om arbejdet i bestyrelsen.

Punkt 13: Gensidig orientering #

1-00-27-23

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Beslutning

Invitation fra Naturfredningsforening på Fur.

Martin Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 14: Underskriftsark #

1-00-27-23

Sagsfremstilling

Udvalg for regional udvikling skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i First Agenda ved at trykke på "Godkend".

Beslutning

Underskriftsarket er journaliseret på sagen.

Alle var mødt, undtagen Martin Jakobsen, der havde meldt afbud.

Mødet blev hævet kl. 11.55.